

LA RUTA IGNASIANA EUROPEA

Sortida del Camí Ignasià a Loiola

► El Camí de Sant Ignasi arrenca al santuari de Loiola. A partir d'aquí l'itinerari combina la bellesa dels prats d'alta muntanya amb les valls d'Euskadi i Navarra. Cap a Navarrete, Logronyo, Saragossa, travessant els Monegres, Lleida i Cervera.

La senyalització de les 27 etapes

► Al llarg del camí, pensat per fer-lo en 30 dies, hi ha pals indicatius com el de la imatge senyalitzant la ruta. Sovint, els senyals grocs del Camí de Sant Jaume serveixen com a indicacions de la ruta, que és la mateixa en molts trams, però en sentit invers.

Montserrat, parada obligada

► A l'abadia de Montserrat és on sant Ignasi es converteix en pelegrí. La matinalada del 25 de març del 1522 fa una vigília d'oració davant de la Verge i decideix deixar els seus vestits de cavaller, les seves armes i la cavalcadura, i vestir-se de pelegrí.

NOU ITINERARI CULTURAL EUROPEU ► El Camí Ignasià que va de Loiola a Manresa, juntament amb els itineraris urbans que segueixen les passes d'Ignasi a Barcelona, a París i a Roma, forma part de la nova Ruta Ignasiana Europea. Recentment ha estat presentada al Consell d'Europa per tal que sigui considerada un Itinerari Cultural Europeu com ho són els camins de Sant Jaume, la ruta de Don Quixot i l'itinerari Mozart. El març, la resposta

La ruta que segueix la petja de sant Ignasi intenta ser Itinerari Cultural Europeu

► A banda del camí del pelegrí de Loiola a Manresa, el recorregut inclou els espais ignasians a Barcelona, a París i a Roma

GEMMA CAMPS | MANRESA

► Manresa, Barcelona, París i Roma. Aquestes quatre ciutats formen una nova ruta batejada amb el nom de Ruta Ignasiana Europea, que recentment ha fet

el primer pas per ser reconeguda pel Consell d'Europa com a Itinerari Cultural Europeu.

La sol·licitud ja s'ha presentat i ara només manca saber si ha estat acceptada o no i, segons això, si aquesta Ruta Ignasiana Europea, que inclou el Camí de Sant Ignasi des de Loiola a Manresa passant per Montserrat, entra a formar part d'una llista d'itineraris culturals europeus en la qual ja hi ha els camins de Sant Jaume, l'itinerari Mozart i les rutes dels Vikings i normands, per posar tres exemples. En total, 29. Podria ser la que fa 30.

El proper 22 de març hi ha prevista una reunió a Brussel·les en què les propostes de rutes que hagin arribat al Consell d'Europa rebran (o no) el vistiplau, de manera que l'estiu vinent la Ruta Ignasiana Europea, que té l'epicentre a Manresa, lloc de fundació de l'espiritualitat ignasiana, podria

començar a funcionar de manera oficial, amb tot el que això comportarà pel que fa a promoció.

Regió7 va ser el primer mitjà a anunciar (vegeu edició del 18 de setembre del 2011) la intenció de la Companyia de Jesús (*Societas Jesu*) de fer un camí imitant l'experiència del de Sant Jaume per tal de donar a conèixer sant Ignasi al món des del punt de vista del turisme religiós i cultural. El Camí de Sant Ignasi es va fer públic l'any passat, que és quan començava el compte enrere per al 2022, en què es commemoraran els 500 anys de l'arribada de sant Ignasi a Manresa. Aprofitant aquesta data la intenció és portar 100.000 pelegrins a la capital del Bages pel Camí Ignasià. El mateix, com explicàvem, s'ha inclòs ara en un paquet cultural i turístic molt més ambiciós que el vincula als itineraris que ressegueixen la petja del pelegrí a Barcelona, a París i a Roma.

Un any fent camí

El mes vinent farà un any que es va presentar el Camí Ignasià, que aquest estiu han fet sencer o parcialment més d'un centenar de persones, se-

LA XIFRA

650 QUILOMETRES

El Camí de Sant Ignasi ressegueix l'itinerari que va fer Ignasi el 1522 de Loiola a Manresa. Inclou 650 quilòmetres dividits en 27 etapes. El pelegrí rep un certificat de pelegrinatge. El segell final es posa a la Cova de Manresa.

gons informació de l'Oficina Central del Camí Ignasià, que va començar a funcionar el setembre passat al carrer de Llúria de Barcelona per centralitzar l'atenció als pelegrins, mitjans, institucions i organismes públics i privats interessats en el camí. Paral·lelament, va començar a funcionar l'Oficina de Barcelona TSI (Turisme Sant Ignasi de la Universitat Ramon Llull) per atendre peticions internacionals, entre les quals els n'han arribat per organitzar pelegrinatges particulars des dels Estats Units, Austràlia i Corea.

Jordi Tresserras, director del Laboratori de Patrimoni i Turisme Cul-

tural de la Universitat de Barcelona, forma part de l'equip de gestió de la Ruta Ignasiana Europea i, en conseqüència, és una de les persones que en tenen més coneixement. En aquest mateix equip hi ha els provincials dels jesuïtes a Espanya, França i Itàlia, i el director del Camí Ignasià (el pare Josep Lluís Iriberrí, a la foto del costat), entre altres.

Manresa, una cova

Per a Tresserras, a l'hora d'apostar per aquesta ruta, a banda de l'interès evident, cal no oblidar la quantitat de persones que aixopluga el món jesuític. Entre les universitats, escoles i exalumnes «estem parlant de 2 milions i escaig a tot el món», quantifica. Al costat d'això, però, per molt incomprendible que pugui semblar, hi ha un desconeixement absolut de les parades del pelegrinatge del sant. Sobretot, pel que fa a Manresa, on va passar onze mesos de la seva vida, considerats per a molts els més importants. «Arreu hi ha una aula amb el nom de Manresa [hi ha més de 65 centres d'espiritualitat ignasiana amb el nom de Manresa a tot el món] però molta gent no sap que

CRONOLOGIA DEL PROJECTE IGNASIÀ

Juliol del 2011 ■ La Conferència de Superiors Provincials d'Europa de la Companyia de Jesús aprova incloure el Camí Ignasià dins el seu Pla de Desenvolupament Europeu per als anys 2012-2014.

Setembre del 2010 a juny del 2012 ■ La Companyia de Jesús encarrega a dos jesuïtes (Jaime Bandiola sj i Josep Lluís Iriberrí sj) i a un laic nord-americà (Christopher Lowney) crear el camí. Es dissenya seguint les dades que ofereix sant Ignasi en la seva biografia (i el que biògrafs com el pare Plazaola havien traçat sobre els seus viatges).

Març del 2012 ■ Es comunica a la societat civil l'existència d'a-

quest pelegrinatge. A Manresa es presenta el camí el 15 de març en un acte a la Cambra de Comerç amb Iriberrí i Lowney. El dia 25 del mateix mes té lloc un acte a la Cova amb la presència de la presidenta del Parlament, Núria de Gispert, que marca el compte enrere al 2022. El dia 16 arriba a Manresa el primer pelegrí que ha fet sencer el camí, el basconavarrès Fermín Lopetegui.

Abril del 2012 ■ A proposta del bisbe de Sant Sebastià, monsenyor Munilla, s'informa la Conferència Episcopal Espanyola, reunida a Madrid, del projecte del Camí Ignasià. Els bisbes es mostren interessats a fer que la informació arribi als

Acte celebrat a la Cova de Manresa, el març del 2012

mossens implicats en la ruta i que col·laborin en l'acollida de pelegrins.

Octubre i novembre del 2012 ■ Es fan dues trobades amb els alcaldes dels municipis implicats a Catalunya (150 quilòmetres finals) i els regidors d'Urbanisme per plantejar les propostes que es puguin incloure en el pressupost del 2013.

Final del 2012 ■ Es fa la presentació al Consell d'Europa de la Ruta Ignasiana Europea amb la finalitat que entri a formar part de la categoria d'Itinerari Cultural Europeu.

2022 ■ Comemoració dels cinc segles de l'arribada d'Ignasi a Manresa. L'any següent es preveu fer un acte de celebració a la UB.

ARXIU/SALVADOR REDÓ

Punt final del camí a Manresa

► Sant Ignasi arriba a Manresa pel Pont Vell i s'hostatja a l'hospital de Santa Lúcia. El que havia de ser una etapa més en el seu camí esdevé un retir espiritual d'onze mesos. La ciutat acull una ruta que segueix la seva petja, i hi ha la Cova.

Barcelona, la ciutat d'acollida

► Ignasi va fer estada a Barcelona en tres ocasions. Entre d'altres, el recorregut urbà que el recorda inclou una parada a l'església de Santa Maria del Mar, on una placa (a la fotografia) commemora les hores que hi va passar mendicant.

París, un lloc d'estudi i d'amics

► Hi arriba fugint de la Inquisició. A París entra en contacte amb el pensament modern europeu i hi fa un important grup d'amics. A la foto, l'església del Sagrat Cor, on hi havia la capella dels màrtirs, lloc on els seus amics es fan pelegrins com ell.

Roma, on neix la Companyia

► A Roma, Ignasi i els seus amics es donen a conèixer arreu on van com la Companyia de Jesús, aprovada pel Papa el 17 d'abril del 1541 com a nou orde religiós. A la foto, l'església del Gesú, església mare de la Companyia de Jesús.

Manresa és una ciutat; es pensen que és una cova. No ho tenen ubicat. Passa com amb Tequila; la majoria es pensen que és una beguda i no un poble mexicà». Posar en valor l'esperit jesuític, argumenta Tresserras, pot ser una oportunitat única per donar a conèixer Manresa.

Tresserras apunta que per defensar la Ruta Ignasiana Europea «tenim com a partner a França la Universitat de la Sorbona» i, a Roma, «la Universitat Gregoriana», hereva del Col·legi Romà fundat per sant Ignasi, i «la mateixa Companyia de Jesús a Roma». A banda, té el suport de mig centenar d'administracions públiques, entre les quals l'Ajuntament de Manresa i el d'Igualada; actors de la societat civil, com l'Abadia de Montserrat; associacions; universitats, i empreses. Ser ruta reconeguda suposaria rebre fons de la Unió Europea i entrar a formar part de la plataforma Visit Europe, que «té un gran potencial per atraure turisme de llarga distància, com el provinent dels Estats Units, Rússia, Austràlia, Corea del Sud, Xina i Japó».

El croquis de la ruta

La Ruta Ignasiana Europea (com mostra la part superior d'aquestes dues pàgines) consta d'una xarxa formada per un itinerari lineal per fer a peu de 650 quilòmetres que va de Loliola, Euskadi, fins a Manresa, Catalunya, i de tres connexions importants relacionades per l'experiència espiritual i històrica d'Ignasi, que són Barcelona, París i Roma. Cadascuna d'aquestes ciutats, com també passa a Manresa, té una ruta urbana que segueix les petjades d'Ignasi. En el futur no es descarta que també es pugui seguir caminant el camí que fa ver Ignasi de Barcelona a París, i el de París a Roma.

ELS 29 ITINERARIS CULTURALS DEL CONSELL D'EUROPA

PERSONATGES

- 1. Itinerari Mozart (2004)
- 2. Itinerari Schickhardt (2004)
- 3. Sant Martí de Tours, personatge europeu símbol del compartir (2005)
- 4. La Via Regia (2006)
- 5. La Ruta de Don Quixote (2007)
- 6. Les Rutes dels Fenicis (2007)
- 7. La Via Carolíngia (2007)
- 8. Transromànica-Itineraris de l'art romànic a Europa (2007)

PATRIMONI INDUSTRIAL

- 17. La ruta del ferro als Pirineus (2004)
- 18. Parcs i jardins, el paisatge (2004)
- 19. Arquitectura militar fortificada a Europa: Itinerari Wenzel (2004), Itinerari Vauban (2004)
- 20. La ruta del ferro a Europa central (2007)

PATRIMONI CULTURAL

- 21. El llegat d'Al-Andalus (2004)
- 22. El camí de la llengua castellana i la seva expansió pel Mediterrani: les rutes dels sefardites (2004)
- 23. Itineraris europeus de patrimoni jueu (2005)
- 24. Les rutes de l'olivera (2006)
- 25. Itineraris europeus de patrimoni de les migracions (2007)
- 26. Iter Vitis - Els camins de la vinya a Europa (2008)
- 27. Camins d'art rupestre prehistòric (2010)
- 28. La ruta europea del patrimoni termal i de les ciutats termals (2010)
- 29. La ruta europea dels cementiris (2010)

ELS CAMINS DE PELEGRINATGE

- 9. La Via Francigena (2004)
- 10. Els Camins de Sant Jaume (2004)
- 11. Els Camins de Sant Miquel (2007)
- 12. Les Rutes de Sant Olav (2010)

LA INFLUÈNCIA MONÀSTICA

- 13. Víkings i normands-Patrimoni Europeu (2004)
- 14. Llocs, rutes i monuments hanseàtics (2004)
- 15. La xarxa de llocs cluniacencs (2006)
- 16. L'itinerari europeu dels cistercencs (2010)

«Manresa s'ha d'esforçar perquè ara no és al mapa»

► Jordi Tresserras, expert en turisme cultural, diu que a la capital del Bages «hi ha un problema d'allotjament brutal»

G. CAMPS | MANRESA

► Jordi Tresserras, director del Laboratori de Patrimoni i Turisme Cultural de la UB i integrant de l'equip de gestió de la Ruta Ignasiana Europea, recorre a una anèdota per fer veure tot el potencial ignasià que té Manresa i que, al seu entendre, està desaprovat.

Explica que, a Barcelona, del llegat de l'estada que hi va fer sant Ignasi en tres ocasions no hi queda gairebé res. Tot i això, en una visita que hi va fer acompanyant un grup d'alumnes dels jesuïtes d'arreu, n'hi va haver que es van posar a plorar quan es van aturar al costat del lloc on Ignasi es posava a demanar almoïna, a l'església de Santa Maria del Mar. Es pregunta què sentirien visitant la Seu, de la qual va ser sempre un fervent devot el pelegrí Ignasi; el Pont Vell, per on va entrar caminant a Manresa; la creu de la Culla, on se solia aturar a resar, i, és clar, la Cova.

Tresserras remarca que el moment actual és crucial perquè la capital del Bages faci quelcom amb les eines que li ofereix el Camí Ignasià i, amb ell, la Ruta Ignasiana Europea. Fa notar, per exemple, que, a dia d'avui, «Manresa no és al mapa», a diferència de Mont-

Jordi Tresserras

serrat, que sí que hi és; i que, per tant, «s'haurà d'esforçar» per atraure els visitants que generaran el camí i la ruta ignasiana. I afegeix que, actualment, «les universitats que volen portar alumnes van a Montserrat». Primer, per desconeixement de Manresa, i en segon lloc perquè «hi ha un problema d'allotjament brutal». En aquest apartat, l'expert en turisme cultural fa una crida a la imaginació. «Per què no una suite Sant Ignasi o una suite Santa Cova, o un menú del pelegrí». Creu que és bàsic « cercar vies » i, sobretot, « guanyar autoestima » per eliminar « la mandra mental » de moltes persones quan els parles de Manresa i que, en canvi, no tenen quan ho fas de Montserrat. Una oportunitat, en definitiva, que caldrà veure si la ciutat sap o no sap aprofitar, diu.

Les instal·lacions aquàtiques més grans de la comarca

Més de 100 activitats dirigides a la setmana

Sala de Fitness i Zona Wellness

Complex Esportiu Piscines Municipals de Manresa

info.piscines@aiguesmanresa.cat

T.: 93 874 47 50

www.piscinesmanresa.cat

PISCINES MUNICIPALS

AIGÜES DE MANRESA, S.A.